

## หลักสูตรการเรียนรู้เพื่อตนเอง ด้านการประกอบอาชีพและพัฒนาอาชีพ

### หลักสูตร การทำเปลญวน จำนวน 10 ชั่วโมง

#### ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอเมืองเพชรบูรณ์

#### ความเป็นมา

ในปัจจุบันการสร้างอาชีพเสริมและการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์เป็นสิ่งสำคัญในการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชน โดยเฉพาะงานหัตถกรรมที่ใช้วัสดุหาได้ง่ายหรือวัสดุเหลือใช้มาเพิ่มมูลค่า การทำเปลญวนถือเป็นงานฝีมือที่มีความต้องการในตลาดอย่างต่อเนื่อง ทั้งเพื่อการพักผ่อนในครัวเรือนและการตกแต่งสถานที่ แต่ทักษะการถักทอที่แข็งแรงและสวยงามยังจำกัดอยู่ในวงแคบ จึงมีความจำเป็นต้องถ่ายทอดองค์ความรู้อย่างเป็นระบบเพื่อรักษาภูมิปัญญาและสร้างโอกาสทางการค้า

หลักสูตรอบรมการทำเปลญวน ระยะเวลา 10 ชั่วโมงนี้ จึงถูกพัฒนาขึ้นเพื่อมุ่งเน้นการฝึกทักษะเชิงปฏิบัติ ตั้งแต่การเลือกวัสดุ การขึ้นโครง การถักลายพื้นฐานไปจนถึงการเก็บรายละเอียดชิ้นงานให้ได้มาตรฐาน โดยแบ่งการเรียนรู้เป็นภาคทฤษฎีและปฏิบัติอย่างเข้มข้น เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมมีความเข้าใจในขั้นตอนการผลิตอย่างครบวงจร สามารถนำความรู้ไปผลิตใช้เองในครัวเรือน หรือพัฒนาต่อยอดเป็นอาชีพเสริมเพื่อสร้างรายได้ที่มั่นคงและพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

#### หลักการของหลักสูตร

1. เน้นการเรียนรู้เชิงปฏิบัติ (LEARNING BY DOING) มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดทักษะจากการลงมือทำจริง ตั้งแต่การเลือกวัสดุ การขึ้นโครง จนถึงเทคนิคการถักทอที่ต้องทำตามมาตรฐาน เพื่อให้สามารถผลิตชิ้นงานที่มีความแข็งแรง ทนทาน และใช้งานได้จริงภายในระยะเวลาที่กำหนด

2. การพึ่งพาตนเองและเพิ่มมูลค่าวัสดุ (SELF-RELIANCE & VALUE ADDED) ส่งเสริมให้ผู้เรียนนำวัสดุที่มีในท้องถิ่นหรือวัสดุเหลือใช้มาสร้างสรรค์เป็นผลิตภัณฑ์ที่เป็นประโยชน์ในครัวเรือน ช่วยลดรายจ่ายและเป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์สูงสุดตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

#### จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับ ประเภทของวัสดุอุปกรณ์ และขั้นตอนการเตรียมการถักเปลญวนอย่างถูกต้องตามมาตรฐาน

2. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมมีทักษะในการ ฝึกปฏิบัติถักเปลญวน ตั้งแต่การขึ้นโครง การถักลาย จนถึงการเก็บรายละเอียดชิ้นงานให้มีความแข็งแรงและสวยงาม

3. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการ สร้างรายได้เสริม หรือผลิตของใช้ในครัวเรือนเพื่อลดรายจ่ายตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

## เป้าหมาย

ประชาชนทั่วไป

ระยะเวลา จำนวน 10 ชั่วโมง

ภาคทฤษฎี 3 ชั่วโมง

ภาคปฏิบัติ 7 ชั่วโมง

## โครงสร้างหลักสูตร

| ที่ | เรื่อง                                | จุดประสงค์การเรียนรู้                               | เนื้อหา                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | การจัดกระบวนการเรียนรู้                                                                                                                          | จำนวนชั่วโมง |         |
|-----|---------------------------------------|-----------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|---------|
|     |                                       |                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                  | ทฤษฎี        | ปฏิบัติ |
| 1.  | ช่องทางการประกอบอาชีพและความรู้ทั่วไป | อธิบายช่องทางการประกอบอาชีพและความรู้ทั่วไปได้      | 1.การวิเคราะห์ตลาด<br>- สำรวจความต้องการของผู้บริโภค ทั้งกลุ่มของใช้ในบ้าน และกลุ่มท่องเที่ยว/แคมป์ปิ้ง<br>2.ความเป็นไปได้<br>- การประเมินรายได้ การลดรายจ่ายจากการทำใช้เอง และโอกาสในการต่อยอดเป็นอาชีพเสริม<br>3.พื้นฐานความรู้<br>- ประวัติความเป็นมาและประเภทของเปลดญวน (เช่น เปลดผ้า, เปลดเชือก)<br>- ประเภทของเปลดญวน และเกณฑ์การเลือกรูปแบบให้เหมาะกับการใช้งาน | วิทยากรอธิบายช่องทางการประกอบอาชีพและความรู้ทั่วไป<br>1. การวิเคราะห์ตลาด<br>2. ความเป็นไปได้<br>3. พื้นฐานความรู้                               | 30<br>นาที   |         |
| 2.  | วัสดุอุปกรณ์และการเลือกใช้            | อธิบายวัตถุดิบ อุปกรณ์และการเลือกใช้ได้อย่างเหมาะสม | 1.การเลือกวัสดุ<br>- ความรู้เรื่องชนิดของเชือก (ใยสังเคราะห์, ไนลอน) หรือการนำเศษผ้า/ห้วงผ้ายืดมาใช้<br>2.อุปกรณ์ช่วยงาน<br>- การเตรียมไม้ชิงเปล (ถ้ามี), เข็มควัก, กรรไกร และอุปกรณ์วัดระยะ                                                                                                                                                                           | 1. วิทยากรอธิบายอุปกรณ์ในการทำเปลดญวน<br>2. วิทยากรอธิบายวัสดุที่ใช้ประกอบการทำเปลดญวน<br>3. ให้ผู้เรียนเลือกใช้อุปกรณ์ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม | 30<br>นาที   |         |

| ที่ | เรื่อง                            | จุดประสงค์การเรียนรู้                 | เนื้อหา                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | การจัดกระบวนการเรียนรู้                                                                                                                                                                                | จำนวนชั่วโมง |           |
|-----|-----------------------------------|---------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|-----------|
|     |                                   |                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                        | ทฤษฎี        | ปฏิบัติ   |
|     |                                   |                                       | <p>-วิธีการทำไม้ซึ่งเปล หรือการกะขนาดความกว้าง-ยาวของเปลให้มาตรฐาน</p> <p>3.เทคนิคการออกแบบ</p> <p>- การคำนวณความกว้าง-ยาวให้สมดุลกับน้ำหนักตัวและการรับน้ำหนักมาตรฐาน</p> <p>- การใช้เข็มควัก หรืออุปกรณ์ช่วยถักอื่น ๆ</p>                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                        |              |           |
| 3.  | ขั้นตอนการลงมือปฏิบัติการทำเปลญวน | อธิบายขั้นตอนและปฏิบัติการทำเปลญวนได้ | <p>1.การขึ้นรูปหัวเปล (หูเปล)</p> <p>- เทคนิคการถัก”หูเปล”ให้แข็งแรงเพื่อรับน้ำหนักที่ปลอดภัย</p> <p>2.การถักตัวเปลหรือการสานตัวเปล</p> <p>- การถักลายต่างๆ เช่น ลายขัด ลายตาข่าย หรือการสานเศษผ้าเป็นแผ่น</p> <p>3.การเก็บรายละเอียดและตกแต่ง</p> <p>- วิธีการมัดเงื่อนและการตกแต่งส่วนปลายให้สวยงามและคงทน</p> <p>4.การทดสอบความแข็งแรง การมัดปมปลายเปล การตรวจสอบความตึงของเส้นเชือก และความสวยงามรอบด้าน</p> <p>5.การทดสอบความแข็งแรง</p> <p>- การตรวจสอบรอยต่อนิรภัย ก่อนนำไปใช้งานจริง</p> | <p>1.วิทยากรอธิบายวิธีการและขั้นตอนการทำเปลญวน</p> <p>2. วิทยากรสาธิตการทำเปลญวนและผู้เรียนลงมือปฏิบัติจริงตามขั้นตอน</p> <p>3. วิทยากรและผู้เรียนแลกเปลี่ยน เรียนรู้ จากขั้นตอนต่างๆในการทำเปลญวน</p> | 30 นาที      | 6 ชั่วโมง |

| ที่ | เรื่อง                               | จุดประสงค์การเรียนรู้                          | เนื้อหา                                                                                                                                                   | การจัดกระบวนการเรียนรู้                                                                                                                                                                 | จำนวนชั่วโมง |         |
|-----|--------------------------------------|------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|---------|
|     |                                      |                                                |                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                         | ทฤษฎี        | ปฏิบัติ |
| 4.  | การจัดการตลาดและการประเมินผลงาน      | อธิบายการจัดการตลาดและสามารถการประเมินผลงานได้ | 1.การคิดต้นทุน-กำไร<br>- คำนวณค่าวัสดุและค่าแรงเพื่อตั้งราคาขาย<br>2.การประเมินผล<br>- ตรวจสอบชิ้นงานตามเกณฑ์ (เช่น ความสวยงาม ความประณีต และความแข็งแรง) | 1. ผู้เรียนศึกษาใบความรู้ของการทำเปเลญวน<br>2. วิทยากรและผู้เรียนร่วมกันอภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับคุณค่าและโภชนาการของการทำเปเลญวน<br>3. วิทยากรสรุปองค์ความรู้ทั้งหมดอีกครั้ง  | 30 นาที      | 30 นาที |
| 5.  | การบรรจุภัณฑ์                        | อธิบายการบรรจุภัณฑ์ในการจำหน่ายได้อย่างสวยงาม  | การจัดหาวัสดุในการบรรจุภัณฑ์                                                                                                                              | 1.วิทยากรอธิบายการบรรจุภัณฑ์และเทคนิคต่างๆของการทำเปเลญวน<br>2. ให้ผู้เรียนคิดวิธีการการออกแบบและการบรรจุภัณฑ์อย่างสวยงาม                                                               | 30 นาที      |         |
| 6.  | ช่องทางการจัดการตลาด ของการทำเปเลญวน | อธิบายช่องทางการจัดการตลาดของ การทำเปเลญวนได้  | ช่องทางการจัดการตลาด ของการทำเปเลญวน<br>- แนะนำการขายผ่านตลาดชุมชน หรือ Social Media                                                                      | 1. วิทยากรแจกใบความรู้ให้ผู้เรียน ศึกษาเพิ่มเติม<br>- แนะนำการขายผ่านตลาดชุมชน หรือ Social Media<br>2. วิทยากรและผู้เรียนร่วมกันอภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับ ช่องทางการจัดการตลาด | 30 นาที      | 30 นาที |

## สื่อการเรียนรู้

1. ศึกษาจากเอกสาร/ใบความรู้/สื่ออิเล็กทรอนิกส์
2. แหล่งเรียนรู้ในชุมชน
3. ใบความรู้เรื่องการทำเป็ดยวน
4. ฝึกปฏิบัติ

## การวัดผลประเมินผล

ประเมินความรู้ภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติจากการสอบถาม แบบทดสอบ การสังเกต การมีส่วนร่วม

## เกณฑ์การจบหลักสูตร

1. ผู้เรียน/ผู้ฝึกอบรมมีเวลาเรียนรู้และฝึกปฏิบัติตามหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
2. ผู้เรียน/ผู้ฝึกอบรมมีผลการประเมินผ่านเกณฑ์ตามหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ 60
3. ผู้เรียน/ผู้ฝึกอบรมมีชิ้นงานผ่านเกณฑ์ประเมินตามมาตรฐานและคุณภาพ

ลงชื่อ.....ผู้เขียนหลักสูตร  
(.....)

ลงชื่อ..... ผู้เห็นชอบหลักสูตร  
(.....)

ลงชื่อ.....ผู้อนุมัติหลักสูตร  
(.....)

ผู้อำนวยการ สกร.ระดับอำเภอ.....